

NÄIN MURHAAT
POMOSI

OSA

YKSI

MCMASTERSIN
MURHAOPAS

RUPERT HOLMES

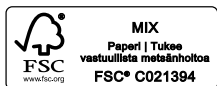
BAZAR

Rupert Holmes

**NÄIN MURHAAT
POMOSI**

SUOMENTANUT ELINA SALONEN

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Elina Salonen
Englanninkielinen alkuteos *Murder Your Employer:
The McMasters Guide to Homicide*
Copyright © 2023 by Rupert Holmes

ISBN 978-952-376-872-7

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto Keski-Suomen Sivu Oy
Painettu EU:ssa

MCMASTERSIN MURHAOPAS 1

Näin murhaat pomosi

Koonnut dekaani Harbinger Harrow
McMastersin murha-akatemia
Myöntöjen ja tunnustusten ylivalvoja
Kirstytieteiden emeritusprofessori
Kansainvälisen murhakillan vanhempi jäsen

Toimittanut Rupert Holmes

Tuntemattomalle murhaajalle

*Älköön osaksesi koskaan koidu kirkkaasti
ansaitsemasi palkka*

KÄSITTEISTÖÄ

MURHATA – verbi, jota käytämme alatyylisen *tappaa*-sanan asemesta, tosin nuorempi henkilökuntamme on mieltynyt lievempään ilmaukseen *tehdä selvää*.

KOHDE – henkilö, johon surmatyö kohdistuu. Emme suosi sanaa *uhri*, sillä sen subjektiivisuus häivyttää kohteen katalan menneisyyden ja sen myötä murhan motiivin. Sanaa saatetaan toisinaan käyttää luennoilla tai oppikirjoissa selvyuden vuoksi, mutta sitä suositellaan kuitenkin vältettäväksi keskustelussa, sillä jos puhetta nauhoitetaan, *kohde* kuulostaa oikeussalissa huomattavasti viattomamalta kuin *uhri*.

MURHAN TOIMEENPANIJA – juuri sinä, mikäli kaikki sujuu suunnitelmien mukaan. Huomaa, että *toimeenpanija* kirjoitetaan yhteen. Täydellisessä murhassa ei ole varaa kielioppivirheiden kaltaiseen huolimattomuuteen.

MURHAAJA – McMastersista valmistunut henkilö, jolla on riittävät tiedot ja taidot murhan toimeenpanoon tai joka on jo suoriutunut siitä onnistuneesti.

SURMAAJA – historiallinen menestyksekkään surmatyön toimeenpanija, joka ei ole saanut koulutusta McMastersissa. Näille merkittävillä mutta valitettavasti tunnistuksetta jääneille henkilöille on annettu postuumeja

kunnianosoituksia urauurtavista teoistaan. Joukkoon kuuluvat muun muassa Bess Weiss (Bess Houdini), ”Buffalo” Bob Smith, Yhdysvaltain ensimmäinen nainen Lucretia Rudolph-Garfield, eversti Harland David Sanders, Yhdistyneen kuningaskunnan kuningatar ja Intian keisarinna Viktoria, Dale Carnegie sekä Joan Sutherland.

VIHOLLINEN – tämä käsite ei tarkoita kohdetta vaan tahoja, jotka vehkeilevät McMastersista valmistuneita vastaan: paikallis- ja osavaltiotason poliiseja, piirisyyttäjiä, rikostutkijoita ja oikeuslääkäreitä. Yhdysvaltain liittovaltion poliisin eli FBI:n virkamiehiä emme kuitenkaan nimitä vihollisiksi, sillä moni heistä on entisiä opiskelijoitamme.

Ennemmin kuolema kuin orjuus.

– Harriet Ann Jacobs

kirjailija ja orjuuden vastustaja

Totta, mutta kenen kuolema?

– R. M. Tarrant

McMastersin dekaani 1937–41

*Rikolliset pomot on helppo käräyttää. Tarvitaan vain
pieni raapaisu ja tulitikku.*

– Guy McMaster

akatemian perustaja

ALKUSANAT

Olet siis päättänyt tehdä murhan.

Onnittelut. Hankkimalla tämän kirjan olet ottanut ensimmäisen askelen kohti menestyksestä surmatyötä, josta kollegasi kadehtisivat sinua, jos saisivat tietää.

Tämän teoksen avulla varmistat, etteivät he saa.

Ennen McMastersia aloittelevat murhaajat olivat tyystin oman onnensa nojassa ja päätyivät siksi usein virkavallan käsiin. Näille hyvää tarkoittaville henkilöille ei ollut tarjolla opintoja eikä alkeellisiakaan opaskirjoja tai tilastoja. Jos he kysyivät kirjastosta murhaamista käsitteleviä teoksia, kirjastonhoitaja ohjasi heidät osastolle 363.2 rikostutkimusopin ja todisteiden analysoinnin pariin. Jos he tarkensivat haluavansa edesauttaa tilintarkastajansa kuolemaa, heidät osoitettiin ulko-ovelle tai todennäköisemmin vartijoille.

McMastersin murha-akatemia on ollut jo vuosien ajan ainoa opinahjo kiinnijäämistä kaihtaville murhaajille. Oppilaitokseen pääsy on kuitenkin ollut lähinnä varakkaiden ulottuvilla: opintolainaa on vaikea saada, jos opinahjo paitsi kieltää olemassaolonsa myös opettaa opiskelijoitaan kieltämään kohteiltaan olemassaolon.

Akatemia ei valitettavasti saa tukea anteliaina tunnetuilta tahoilta kuten Yhdysvaltain ministeriöiltä, vaikka moni entinen opiskelijamme on niissä merkittävässä asemassa. Näin ollen McMastersin on pärjättävä omillaan, mikä heijastuu väistämättä lukukausimaksuihin.

Hintatason hyvä puoli on se, että sen ansiosta akatemian majoitustilat ja ravintolat ovat kolmen Michelin-tähden arvoisia (tosin tietoa ei ole julkaistu).

Akatemian johtokunta on pitkän suostuttelun jälkeen antanut luvan avata McMastersin perusperiaatteita tarkoin valikoidulle yleisölle. Käsissäsi oleva kirja on elämänmittaisen haaveeni tulos, eräänlainen lyömäase, jolla lukijat voivat lyhentää kohteensa elämänmittaa. Toivon hartaasti, että kirja auttaa myös sinua toteuttamaan haaveesi ja kirjoittamaan kohteesi tarinalle onnellisen ennenaikaisen lopun.

Moni puuskahtaa suutuspäissään: ”Voisin vaikka tappaa hänet!” Harva kuitenkaan toteuttaa aiettaan.

Ellet ole varma, onko murha paras ratkaisu ongelmaasi, painotan, ettei henkirikosta pidä koskaan tehdä kevein perustein. Se on sentään elämän mullistava tapahtuma, eikä vähiten kohteensa kannalta! Ennen aikeesi toteuttamista sinun kannattaa kysyä itseltäsi neljä kysymystä, joita käsittelemme fuksien perehdytyksessä.

1. Onko murha tarpeellinen?

Onko ongelmasi selvittämiseen muita keinoja? Helpoin ratkaisu voi houkuttaa, mutta ennen sitä on syytä luodata muita vaihtoehtoja. Voisitko hankkiutua pomosi vävyksi tai miniäksi ja siten edetä urallasi sekä saada pomosi kohtelevaan sinua paremmin? Näin ei tarvitsisi tehdä vaativaa ja riskialtista henkirikosta. Murhaaminen olisi kirjaimellisesti yliammuntaa.

2. Oletko antanut kohteellesi mahdollisuuden hyvittää tekonsa?

Tutkistele sydäntäsi. Oletko varma, että olet tarjonnut hänelle tilaisuuden muuttaa tapojaan ja tulla paremmaksi ihmiseksi? Nuket tulevat yösi paremmin, jos annat kohteellesi vielä yhden mahdollisuuden herätä seuraavaan aamuun. Mikäli hän kieltäytyy muuttumasta, voit panna toimeksi puhtaalla omallatunnolla. Jos ihmisen kataluus ajaa muut surmaamaan hänet, kysehän on oikeastaan tahdosta riippumattomasta itsemurhasta.

3. Voiko murhasta koitua vahinkoa viattomille?

Älä kysy, kenelle kellot soivat, vaan kuka suree niiden soivissa. Jos vastaus on ei kukaan, anna palaa (etenkin, jos aiot suorittaa tuhopolton). Toisaalta:

4. Kohentaako murha muiden ihmisten elämää?

Jos maailmasta tulee tekemäsi murhan myötä parempi paikka, McMastersin perimmäinen tavoite on toteutunut.

Mikäli vastasit ensimmäiseen, toiseen ja neljänteen kysymykseen myönteisesti ja kolmanteen kielteisesti, kannustan sinua jatkamaan lukemista ja toivotan akatemian perustajan sanoin: ”Suotakoon osaksesi vain suorinta oikeutta.”

Pitkällisten keskustelujen jälkeen johtokuntamme päätti, että paras tapa johdattaa lukijat McMastersin saloihin on seurata entisten opiskelijoidemme jalanjälkiä. Huomaa,

etteivät kaikki kuvatut henkilöt onnistuneet tehtäväsään, joten heidän toimistaan ei ole syytä ottaa oppia vaan opiksi. Tarinoiden on tarkoitus osoittaa, millaiset seikat voivat johtaa epäonnistumiseen. Virheitä on syytä välttää, sillä opiskelijamme joutuvat maksamaan niistä yhtä kaltaisesti kuin heidän kohteensa olisi tarkoitus maksaa.

Koska haluamme salata akatemian opettajien ja entisten opiskelijoiden henkilöllisyyden, en käytä kirjassa heidän oikeita nimiään tai taiteilijanimiään. Tosin tarinoissa kuvattu 1900-luvun puoliväliin sijoittuva ajanjakso, jota kutsutaan toisinaan myös McMastersin kulta-ajaksi, on niin kaukana menneisyydessä, että monet kertomusten henkilöt ovat jo lain kouran ulottumattomissa. Näin ollen mahdollinen paljastuminen ei tekisi heille vahinkoa. Mitä itseeni tulee, elämä on kohdellut minua armollisesti ja suonut minulle terveyttä, pitkän iän ja useita innokkaita apulaisia, jotka ovat auttaneet minua hahmottelemaan menneiden murhatöiden kulkua mittavien muistiinpanojeni pohjalta ja paikanneet siten muistissani olleita aukkoja.

Vaikka verhoan eläväisen kertojanhahmoni kolmannen persoonan anonyymiin kaapuun, hihkaisen aina tilaisuuden tullen: ”Hei, muistatteko minut?” Saatan monessa kohdassa vaikuttaa kaikkietäväältä kertojalta kuvaillessani henkilöiden yksityisiä kokemuksia ja tunteja. En ole tietenkään ollut todistamassa montaakaan näistä tapahtumista, mutta olen kuullut niistä opiskelijoilta (olinhan heidän ohjaajansa) ja saanut runsaasti tietoa myös värvääjiltämme ja kentällä olleilta agenteiltamme. Joissakin kohtauksissa joudun kertomaan myös henkilöistä, jotka ylenkatsovat McMastersilaista maailmankuvaa. Pysin peittämään heitä kohtaan tuntemani antipatian tiukan akateemiseen asialisuuteen.

Joku voi väittää, ettei toisen maailmansodan aikaisista surmatöistä ole modernin murhan esikuvaksi. Siihen vastaan, että vaikka vihollistemme tekniikka kehittyi, McMastersin periaatteet pysyvät yhtä ajattomina kuin Issan haitut, Piranesin vankilaetsaukset ja Beethovenin viimeiset kvartetot. McMastersin metodien muistelu onkin kuin raikas tuulahdus verrattuna nykyisen rikostutkimuksen mielikuvituksettomiin menetelmiin, joita kutsutaan akatemiasammamme ”silkkaksi hölynpölyksi”.

Älä ylläty, jos kirjan henkilöt ovat sinulle ennestään tuntemattomia. Olemme ylpeitä maineettomuudestamme. Ajattele vaikka historiasta tunnettuja murhaajia, kuten keisari Neroa, Borgioita, tohtori Crippeniä... tai vaikka tuomiotta jäänyttä Lizzie Bordenia. Mitä yhteistä näillä niin sanotuilla suurilla murhaajilla on?

Vastaus on: olet voinut kuulla heistä! Kuinka häpeällistä! Jos esipuheestani jää mieleesi vain yksi asia, olkoon se toteamus, että onnistunut murhaaja on yhtä kuin *tuntematon* murhaaja. En viitsi edes luetella, keitä kaikkia McMastersista valmistuneita murhaajia viihteen, urheilun ja politiikan kentällä liikkuu. Jos luettelisin heidät, he joutuisivat syytteeseen ja sen myötä hengenvaaraan. Toisinaan onkin turhauttavaa, ettemme voi ylpeillä menestyksikkäiden murhaajiemme määrällä, mutta niin on turvallisuutemme vuoksi välttämätöntä. Kuten kampuksellamme tavataan sanoa: ”Jos murha jää ratkaisematta, tekijä on takuulla McMastersin opiskelija.”

Kaikki eivät pidä tällaisesta kurinalaisuudesta vaan himoitsevat kunniaa ja tunnustusta. Niinpä he rehentelevät rikoksillaan, kirjoittavat lehtiin tai jättävät jälkeensä paljonpuhuvia vihjeitä kuin haluaisivat jäädä kiinni. McMastersissa tällaiset hakijat karsitaan surutta viisaampien joukosta. Mikäli sinä tahdot joko tietoisesti tai tietämättäsi

tulla surullisenkuuluisaksi ja saada teoistasi rangaistuksen, neuvon sinua: älä ryhdy toteuttamaan murhasuunnitelmaasi.

Kirjassa esitellään myös tilustemme monipuolisia nähtävyyksiä: vaikuttavaa Mesiallas-lampea, sen ympärillä seisovia ristikkotaloja ja niissä olevia puoteja ja ravintoloita; tunnelmallisia puutarhoja, joissa kasvatetaan niin koriste- ja hyötykasveja kuin myrkkukasvejakin; kimmeltäviä suihkulähteitä, hohtavan puhtaita puistokatuja, lasikattoista maauimalaa, ohdakkeista kasvatettua Sokkeloa, pelikenttiä, viihtyisiä asuntoloita ja tiheää Finsterwolde-metsikköä. Tätä kirjaa ei kuitenkaan ole tarkoitettu turistioppaaksi. (Neliönkulman kirjakaupasta, Pikku purtavasta ja opiskelijaliiton puodista saa edulliseen hintaan kampuksen kuvitettuja oppaita, joiden kuluista saa osan takaisin opaskirjan pakollisen palautuksen yhteydessä, kun opiskelija valmistuu akatemiasta.) Kuvailen kampusta yksinomaan elävöittäökseni tarinaa, jotta te lukijat saatte nähdä tilukset opiskelijoiden silmin näiden saapuessa akatemiaan ja oppiessaan vähitellen sen käytäntöjä ja periaatteita.

Päätän esipuheeni toteamukseen, että opiskelitpa McMastersin pragmatiikkaa sitten kampuksella tai kotisohvalasi, omaksut samalla runsain mitoin akatemian filosofisia näkemyksiä. Toivon, että kirjaa lukiessasi ymmärrät, miten haurasta ihmiselo on... ja alat elää kuin kohteesi viimeistä päivää.

Kirjan painopisteistä

Maapallolla on jo miljoonien vuosien ajan ollut elämää, tuota murhalle välttämätöntä materiaalia. Sitä on vilissyt maankamaralla aikojen alusta lähtien, jolloin eräs rohkea

ameba päätti nousta maihin kehittyäkseen joko munaksi tai kanaksi. Pian eliöt ympäri maailman ymmärsivät, että vahvat hallitsevat ja heikot häviävät. Viime vuosituhannen aikana planeettamme on vastoin darwinilaisia periaatteita kehittynyt paikaksi, jossa kaikkein kelvottomimmat yksilöt paitsi selviytyvät myös menestyvät elämässään ja päihittävät sosiaalisesti ansiokkaammat lajitoverinsa. Toisin sanoen heikkolahjaiset ja usein myös heikkomieliset pomot alistavat huomattavasti älykkäämpiä alaisiaan. McMastersin mielestä tämä kieroutunut luonnonvalinta johtaa ihmislajin heikkenemiseen. Maailmassa ei ole turmiollisempaa kulkutautia kuin sadistiset, alaisiaan tallovat isokenkäiset. Tahdomme tämän kirjan avulla ojentaa auttavan kätemme ja kiskaista heiltä kengät jalasta.

Kengistä puheen ollen, vaikka suurin osa maanpinnasta on veden alla, maailmassa on valtava määrä kenkäkauppoja. Monissa niistä on yksi omistaja, yksi työntekijä ja yksi kassaneiti nimeltä Jackie. Ja joka ilta kenkäkauppojen työntekijät kautta maailman palaavat kotiin puolisonsa luo ja turmelevat molemmilta paitsi ruokahalun myös ruoansulatuksen kuvailemalla yksityiskohtaisesti, kuinka tulivat taas pomonsa nöyryyttämiksi. Häikäilemättömästä esimiehestä puhutaan pariskuntien illallispöydissä useammin kuin Hitleristä Jaltan konferenssissa.

Työntekijöiden jäytävä kauna ja padottu raivo niin sanottuja ylempiään kohtaan ei suinkaan rajoitu kenkäkauppojen henkilökuntaan. Samat tunteet kuohuvat laivastokapinoissa, vankilamellakoissa ja luostarien muurien sisällä.

Myös akatemiamme henkilökunta kuohuu toisinaan keskustellessaan paneeliseinäisessä kirjastossaan loimuvan takkatulen ääressä. Kertaamme menneitä murhia katastrofeineen, riemuvoittoineen ja läheltä piti -tilantei-

neen ja yritämme terävöittää opetussuunnitelmaamme, jotta jokainen murhan ansainnut myös saisi surmansa. Noina hetkinä muistutan usein, että sadistiset esimiehet ovat kohteista arvaamattomimpia.

Lainatakseni Kiplingiä: *Taivas ja horna kyllä tunne- taan, vaan kuka tuntee mielen kuninkaan?* Kipling on syytä muistaa vähintään siksi, että tulemme tuskin koskaan törmäämään toiseen Rudyard-nimiseen henkilöön. Pomon murhaaminen on mielestämme malliesimerkki yksilön uhrautumisesta yhteisen hyvän vuoksi. Feodalismien aikaan itsevaltaisen hallitsijan kaataminen sai talonpojista maa- orjiin koko läänin veisaamaan kiitosta. Nykyajan työnteki- jät ovat yhtä riemuissaan päästessään eroon piinaajastaan.

Olen valinnut tähän kirjaan kolmen samaa vuosikurs- sia käyneen entisen opiskelijan tarinat, jotka ilmentävät vivahteikkaasti, millaisia mutkia ja sudenkuoppia pomonsa murhaa suunnitteleva voi kohdata. Opiskelijat ovat Cliff Iverson Baltimoresta Marylandista, Gemma Lindley Halt- whistlesta Northumberlandista Englannista sekä toistai- seksi Dulcie Mownina tunnettu nainen Hollywoodista Kaliforniasta.

Aloitan herra Iversonista, sillä hänen lukukausimak- sunsa rahoitti sponsori. Jotta nimetön hyväntekijä pys- tyi seuraamaan Iversonin edistymistä (ja sponsoroimansa summan suurenemista), Cliffin oli pidettävä päiväkirjaa opinnoistaan. Iversonin päiväkirjasta saamme ensi käden tietoa siitä, millaista on aloittaa opiskelu McMastersissa. Gemman ja Dulcien kokemuksiin perehdymme tuonnem- pana tarinassa. Murheellinen huomautus: Epäonnistumi- sista opitaan usein kaikkein eniten, ja ne myös muistetaan elävimpin. Varoitankin jo etukäteen, etteivät tarinamme kaikki kolme opiskelijaa onnistu murhatyössään.

Mainittakoon, että yksi kolmikosta saapui kampukselle tietäen oppilaitoksestamme vielä vähemmän kuin sinä, hyvä lukija. Olet selvästikin halunnut perehtyä McMasterin saloihin ja tarttunut teokseen tietoisesti ja ehkä jopa sopivan synkin aikein. Kun Cliff Iverson aloitti opintonsa, hänellä ei ollut aavistustakaan, mihin oli ryhtymässä.

CLIFF JVERSONIN PÄIVÄKIRJASTA

En tahdo kehuskella (vaikka sitähan tämä nimenomaan on), mutta onnistuin suunnittelemaan täydellisen murhan, vaikken ollut koskaan aiemmin edes harkinnut murhaa.

Aloittaessani opiskelun Kalifornian teknillisessä yliopistossa Caltechissa olin aikonut valita pääaineikseni lentotekniikan ja englantilaisen kirjallisuuden, mikä on kieltämättä sama kuin menisi Juilliardiin opiskelemaan pianonsoittoa ja maahockeyta. Olin kuitenkin päässyt kouluun yksinomaan avokätisen stipendin ansiosta, ja sen ehdoksi paljastui, että keskittyisin lentotekniikkaan ja hylkäisin ensisijaisen haaveeni kuolemattoman proosan tutkimisesta.

Maailmassa taitaa olla montakin ihmistä, jotka ovat minun laillani huomanneet olevansa eteviä alallaan tuntematta sitä kohtaan juuri intohimoa. Jostakin leipänsä on kuitenkin revittävä, ja siksi maailmassa lienee niin monta menestynyttä urologia. (Jos te, arvoisa sponsorini, satutte olemaan menestynyt urologi, kiitän tähänastisesta ystävällisyydestänne ja lähdän tästä pakkaamaan tavaroitani.)

Caltechista päädyin Massachusetts Institute of Technologyyn, mistä päädyin Woltan Industriesiin, missä päädyin suunnittelemaan murhan. Se ei toki ollut MIT:n syytä, enkä kannan kaunaa Woltanillekaan muuten kuin epäonnistuneiden henkilöstövalintojen osalta. Viittaaan tällä esimieheeni Merrill Fiedleriin, joka ansaitsi kuolla.

Haluan korostaa, että vastustan luonnostani kaikenlaista väkivaltaa, mutta Fiedlerin tapauksessa ainoa järkeenkäypä ratkaisu oli murha.